

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний університет будівництва і архітектури

Взаємозв'язок фізичної,
психічної, соціальної і
духовної складових здоров'я

ОСНОВИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки
для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт”
освітнього рівня бакалавр

Київ 2023

Укладач Ю.В. Човнюк, канд. техн. наук, доцент кафедри фізичного виховання і спорту Київського національного університету будівництва і архітектури

Рецензент Г.В. Іваннікова, канд. псих наук, доцент кафедри фізичного виховання і спорту, Київського національного університету будівництва і архітектури

Відповідальний за випуск О.М. Шамич, доктор псих. наук, професор кафедри фізичного виховання і спорту, Київського національного університету будівництва і архітектури

Затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту, протокол № 11 від 31 травня 2023 року.

В авторській редакції.

Основи науково-методичної діяльності: методичні вказівки для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня бакалавр. Уклад.: Ю.В. Човнюк. Київ: КНУБА, Талком, 2023. –31 с.

Містять загальні відомості, мету, завдання, програму та структуру навчальної дисципліни «Основи науково-методичної діяльності».

Надані теми та короткий зміст лекційних та практичних занять, теми для самостійної роботи, вимоги до поточного, модульного і підсумкового контролю, спеціальна література, інші інформаційні ресурси щодо вивчення дисципліни.

Призначено для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня бакалавр денної та заочної форм навчання.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Мета та завдання дисципліни.....	5
1. Характеристика навчальної дисципліни.....	6
2. Програмні результати навчання та компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни	7
3. Програма навчальної дисципліни.....	8
3.1 Змістовий модуль 1	9
3.2 Змістовий модуль 2	11
4. Структура навчальної дисципліни	14
5. Вимоги до самостійної роботи студентів	16
5.1. Індивідуальна робота.....	17
6. Контроль за якістю навчання	19
6.1. Поточний контроль	19
6.2. Модульний контроль	20
6.3. Підсумковий контроль.....	21
6.3.1. Перелік питань для підсумкового контролю	22
6.4. Умови допуску до підсумкового контролю	24
Література.....	24

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Професійна підготовка фахівців сфери фізичного виховання (тренерів, викладачів, інструкторів, фахівців з фізичної реабілітації) не може бути якісною та ефективною без опанування основ науково-методичної діяльності [1 - 12].

Знання основ науково-методичної діяльності є базою професійної підготовки майбутнього тренера, без засвоєння яких він не може правильно, науково обґрунтовано планувати тренувальний процес [14-16,18,19,21,22,25,26,28,81].

Тренери і спортсмени повинні не тільки знати основні теоретичні положення науково-методичної діяльності, але й володіти практичними навичками вказаної діяльності щодо використання їх в обраному виді спорту, знати особливості цієї діяльності та можливості при проведенні тренувань та змагань спортсменів у різних видах спорту. Ці знання повинні сприяти формуванню у фахівців наукового мислення.

Перед дисципліною «Основи науково-методичної діяльності» постають надзвичайно відповідальні завдання. Враховуючи, що головним завданням є визначення основних напрямків навчальної, наукової роботи студентів, ознайомлення студентів бакалаврату із загальною характеристикою методів дослідження, методами наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті, методиками контролю за тренувальними й змагальними навантаженнями, фізичною та функціональною підготовленістю спортсменів, на перший план висувається вивчення методології, методів та засобів науково-методичної діяльності [1-12].

Предметом дисципліни є методики науково-дослідної роботи бакалаврів у вищих навчальних закладах, методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті, алгоритми написання кваліфікаційних наукових робіт.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни є необхідною теоретичною базою для набуття знань, умінь та навичок усіх спеціальних медико-біологічних, спортивно-педагогічних, фізкультурно-оздоровчих дисциплін.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – розкрити зміст і методику науково-дослідної роботи бакалаврів у вищих навчальних закладах, охарактеризувати для студентів методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті, подати алгоритми написання кваліфікаційних наукових робіт.

Завдання дисципліни:

- Визначити основні напрямки навчальної, наукової роботи студентів;
- Допомогти студентам оволодіти нормами щодо вивчення дисципліни;
- Ознайомити з науковими джерелами, до яких можна звернутись для написання кваліфікаційних наукових робіт;
- Ознайомити студентів бакалаврату із загальною характеристикою методів дослідження, методами наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті, методиками контролю за тренувальними й змагальними навантаженнями, фізичною та функціональною підготовленістю спортсменів;
- Дати характеристику технологіям, які використовуються при проведенні наукових досліджень у сфері фізичного виховання і спорту;
- Розширити уявлення про роль і місце наукового підходу при аналізі різноманітних процесів і явищ (феноменів) фізичної культури, а також про її значущість у житті сучасного суспільства.
- Вчити застосовувати на практиці теоретичні знання щодо підготовки, написання і захисту кваліфікаційних (зокрема, випускної) робіт;
- Вчити дотримуватись вимог щодо вузівської системи навчання;
- Вироблення вмінь самостійно працювати над програмним матеріалом з дисципліни.

Дисципліна “Основи науково-методичної діяльності” для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня “бакалавр” є вибірковою і має загальноосвітнє, професійне та прикладне значення.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна “Основи науково-методичної діяльності” розрахована на студентів, які навчаються на 4 курсі за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт” денної форми навчання та на 4 курсі заочної форми навчання.

Як видно з таблиці 1, програма курсу розрахована на 90 годин. Виконання програми здійснюється за допомогою: лекцій (20 годин); семінарських занять (20 годин); самостійної роботи (50 годин) – для студентів денної форми навчання; лекцій (10 години); семінарських занять (10 годин); самостійної роботи (70 годин) – для студентів заочної форми навчання.

Таблиця 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів - 3	<i>Галузь знань:</i> 01 Освіта/педагогіка	Вибіркова	
Модулів - 1	<i>Спеціальність:</i> 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
	8-й	8-й	
Тижневих годин (денна форма): аудиторних – 4 самостійної роботи – 2-3	<i>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</i> Бакалавр	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		50 год.	70 год.
		Вид контролю: залік	

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Бакалавр фізичної культури і спорту повинен бути здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (табл. 2, 3).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основи науково-методичної діяльності у сфері фізичної культури і спорту;

вміти: використовувати набуті знання на практиці в процесі занять фізичною культурою та спортом.

Таблиця 2

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК01	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК03	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК05	Здатність планувати та управляти часом.
ЗК12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК07	Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.
СК10	Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні

СК14	педагогічні методи та прийоми. Здатність до безперервного професійного розвитку.
------	---

Таблиця 3

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН07	Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.
ПРН08	Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
ПРН09	Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.
ПРН14	Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.
ПРН21	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни містить обсяг знань, які повинні опанувати бакалаври відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення учбового матеріалу, а також передбачає необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Основи науково-методичної діяльності» озброює студентів методологією, методами та засобами науково-методичної діяльності, знаннями, практичними навичками для їх застосування у процесі фізичного виховання, фізкультурно-масової роботи і спортивного вдосконалення. Знання та практичні уміння в галузі науково-методичної діяльності дозволяють працівникам сфери фізичного виховання і спорту включатися у вирішення важливих

завдань щодо формування здорового способу життя. Значення «Основ науково-методичної діяльності» фізичного виховання і спорту як наукової дисципліни в останній час ще більше зростає в зв'язку з розвитком масової фізичної культури і спорту.

Лекційні заняття містять інформацію представлену у змістових модулях вивчення дисципліни. Практичні (семінарські) заняття спрямовані на закріплення теоретичного матеріалу, викладеного під час лекцій.

Основна дидактична *мета* семінарських занять – розширення, поглиблення і деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях і в процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, набуття умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

3.1. Змістовий модуль 1.

Змістовий модуль 1. Загальні положення. Загальна характеристика наукових робіт. Наука та основні наукові категорії і теоретико-методичні поняття.

ЛЕКЦІЇ

Лекція 1. Загальні положення.

Предмет, завдання дисципліни. Методи дисципліни. Історичні аспекти становлення наукових кваліфікаційних робіт.

Лекція 2. Організаційно-правові основи виконання кваліфікаційних робіт.

Організація та правові основи виконання кваліфікаційних робіт. Формування компетентностей бакалаврів.

Лекція 3. Загальна характеристика наукових робіт.

Загальна характеристика наукових робіт. Види наукових робіт. Основні вимоги до кваліфікаційних наукових робіт.

Лекція 4. Наука та основні наукові категорії і теоретико-методичні поняття.

Поняття науки. Основні наукові категорії. Основні теоретико-методичні поняття. Наука як вид діяльності.

Лекція 5. Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті.

Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті: їх специфіка і особливості.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (СЕМІНАРИ)

Заняття 1. **Загальна характеристика методів дослідження.**

План заняття:

1. Характеристика наукових методів дослідження у фізичному вихованні і спорті.
2. Вимоги, які пред'являються щодо вибору методів дослідження у фізичному вихованні і спорті.
3. Правила наукової аргументації.
4. Зробити висновок щодо розглянутої теми.

Заняття 2. **Основні методи досліджень у фізичному вихованні і спорті.**

План заняття:

1. Аналіз науково-педагогічної літератури, документальних і архівних матеріалів.
2. Педагогічне спостереження.
3. Відеозйомка змагальної діяльності спортсменів.
4. Опитування, анкетування, метод інтерв'ю.
5. Метод експертних оцінок.
6. Соціометричне опитування.

Завдання для самостійної роботи: провести опитування, анкетування та використати метод інтерв'ю серед студентів групи по обраному виду спорту.

Заняття 3. **Основи теорії вимірювань та теорії тестів.**

План заняття:

1. Основи теорії вимірювань.
2. Основи теорії тестів, які проводяться у фізичному вихованні і спорті.

Завдання для самостійної роботи:

- дати загальну оцінку якості вимірювань кількісних показників у обраному студентом виді спорту;
- дати загальну оцінку якості тестів, котрі зазвичай проводяться у конкретному (обраному студентом) виді спорту.

Заняття 4. **Метрологічний контроль та управління у фізичному вихованні і спорті (ФВіС).**

План заняття:

1. Методи і засоби метрологічного контролю у ФВіС.
2. Управління тренувальною діяльністю спортсменів.
3. Управління змагальною діяльністю спортсменів.

Завдання для самостійної роботи: підготувати доповідь на тему – «Метрологічний контроль (методи і засоби) у обраному виді спорту».

Заняття 5. Методи контролю адаптаційних процесів у ФВіС.

План заняття:

1. Поняття адаптації та її різновиди.
2. Методи контролю адаптаційних процесів у ФВіС.

Завдання для самостійної роботи:

- а) значення знання про різновиди адаптаційних процесів для роботи тренера;
- б) практичне застосування знання тренера про контроль адаптаційних процесів у обраному виді спорту.

3.2. Змістовий модуль 2.

Змістовий модуль 2. Статистичні методи опрацювання результатів вимірювань. Методи кількісної оцінки якісних показників. Кваліметрія. Методика і організація написання кваліфікаційних наукових робіт, їх підготовка та захист.

ЛЕКЦІЇ

Лекція 6. Статистичні методи опрацювання результатів досліджень.

Математичні основи статистичних методів. Основні поняття математичної статистики. Методи опрацювання результатів досліджень у ФВіС.

Лекція 7. Методи кількісної оцінки якісних показників. Кваліметрія.

Кількісна оцінка якісних показників у ФВіС. Методи кваліметрії та специфіка їх застосування у ФВіС.

Лекція 8. Методика написання наукових робіт.

Структура наукової роботи. Методика і стилі виконання та написання наукової роботи. Оформлення наукової роботи та її презентація.

Лекція 9. Організація і проведення науково-дослідної роботи.

Основи організації науково-дослідної роботи у сфері ФВіС. Порядок проведення/виконання науково-дослідної роботи у ФВіС та її основні етапи.

Лекція 10. Підготовка та захист кваліфікаційних наукових робіт.

Процедура підготовки до захисту кваліфікаційної наукової роботи та її основні етапи. Захист кваліфікаційної наукової роботи (на ступінь бакалавра).

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (СЕМІНАРИ)

Заняття 6. Морфологічні методи дослідження.

План заняття:

1. Поняття морфологічного дослідження.
2. Особливості проведення морфологічного дослідження у ФВіС.
3. Оцінка результатів морфологічних досліджень у ФВіС.
4. Практична значущість морфологічних досліджень для відбору у спорті.

Завдання для самостійної роботи: скласти практичні рекомендації щодо використання морфологічних досліджень при відборі спортсменів (вихованців) у обраному виді спорту.

Заняття 7. Контроль фізичної підготовленості.

План заняття:

1. Поняття фізичної підготовленості у ФВіС.
2. Показники фізичної підготовленості спортсмена (вихованця).
3. Основні методи і засоби контролю фізичної підготовленості у ФВіС.

Завдання для самостійної роботи: підготувати доповідь за темою: «Методи і засоби контролю фізичної підготовленості у обраному виді спорту».

Заняття 8. Методи функціональної діагностики та психологічний контроль у спорті.

План заняття:

1. Методи та засоби функціональної діагностики у спорті.
2. Психологічний контроль у спорті: методи та засоби.
3. Особливості функціональної діагностики у спорті вищих досягнень.
4. Специфіка психологічного контролю у спорті вищих досягнень.

Завдання для самостійної роботи: надати практичні рекомендації щодо проведення функціональної діагностики у обраному виді спорту для різних вікових груп спортсменів; провести оцінку методів психологічного контролю у обраному виді спорту (для різних вікових груп спортсменів і різної їх кваліфікації).

Заняття 9. Сучасні інструментальні методи дослідження фізичної і функціональної підготовленості.

План заняття:

1. Сучасні інструментальні методи дослідження фізичної підготовленості у ФВіС.
2. Сучасні інструментальні методи дослідження функціональної підготовленості спортсменів різної кваліфікації.

Завдання для самостійної роботи: підготувати інформацію щодо особливостей дослідження фізичної і функціональної підготовленості спортсменів різної кваліфікації у обраному виді спорту.

Заняття 10. Вимірювання у процесі відбору та орієнтації у загальній системі спортивної підготовки.

План заняття:

1. Вимірювання у процесі відбору спортсменів у конкретному виді спорту.
2. Вимірювання у процесі орієнтації спортсменів у конкретному виді спорту.
3. Значення вимірювань у загальній системі спортивної підготовки.

Завдання для самостійної роботи: зробити доповідь за темою семінару відповідно до обраного виду спорту.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4

Змістовий модуль 1. Загальні положення. Загальна характеристика наукових робіт. Наука та основні наукові категорії і теоретико-методичні поняття.

Теми лекцій/практичних занять	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	Пр(с)	інд	С/р		Л	Пр(с)	інд	С/р
Лекція 1. Загальні положення.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 2. Організаційно-правові основи виконання кваліфікаційних робіт.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 3. Загальна характеристика наукових робіт.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 4. Наука та основні наукові категорії і теоретико-методичні поняття.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 5. Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Заняття 1. Загальна характеристика методів дослідження.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 2. Основні методи досліджень у фізичному вихованні і спорті.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 3. Основи теорії вимірювань та теорії тестів.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 4. Метрологічний контроль та управління у фізичному вихованні і спорті (ФВіС).	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 5. Методи контролю адаптаційних процесів у ФВіС.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Усього годин	45	10	10		25	45	5	5		35

Таблиця 5

Змістовий модуль 2. Статистичні методи опрацювання результатів вимірювань. Методи кількісної оцінки якісних показників. Кваліметрія. Методика і організація написання кваліфікаційних наукових робіт, їх підготовка та захист.

Теми лекцій/практичних занять	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	Пр(с)	інд	С/р		Л	Пр(с)	інд	С/р
Лекція 6. Статистичні методи опрацювання результатів досліджень.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 7. Методи кількісної оцінки якісних показників. Кваліметрія.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 8. Методика написання наукових робіт.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 9. Організація і проведення науково-дослідної роботи.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Лекція 10. Підготовка та захист кваліфікаційних наукових робіт.	4,5	2			2,5	4,5	1			3,5
Заняття 6. Морфологічні методи дослідження.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 7. Контроль фізичної підготовленості.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 8. Методи функціональної діагностики та психологічний контроль у спорті.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 9. Сучасні інструментальні методи дослідження фізичної і функціональної підготовленості.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Заняття 10. Вимірювання у процесі відбору та орієнтації у загальній системі спортивної підготовки.	4,5		2		2,5	4,5		1		3,5
Усього годин	45	10	10		25	45	5	5		35

5. ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Викладач визначає обсяг самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного, підсумкового та семестрового контролю, аналізує результати самостійної роботи кожного студента.

До самостійної роботи студента належать наступні види робіт:

- 1) опрацювання матеріалу лекцій – 0,5 год. на 2 год. лекції;
- 2) підготовка до практичного заняття (семінару) – 0,5 год. на 2 год. семінару;
- 3) опрацювання тем робочої програми, які викладаються або не викладаються на лекціях – визначається обсягом тем, винесених на самостійну роботу (табл. 6);
- 4) підготовка індивідуального завдання: реферату/презентації – 6-8 годин;
- 5) підготовка до модульної контрольної роботи – 8-10 годин;
- 6) підготовка до заліку – 10-20 годин.

Таблиця 6

Перелік тем для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва тем для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Наука й наукові дослідження у сучасному світі	2,5/3,5
2.	Організація наукової діяльності в Україні	2,5/3,5
3.	Технологія наукових досліджень	2,5/3,5
4.	Бібліографічний апарат наукових досліджень	2,5/3,5
5.	Пошук інформації у процесі наукової роботи	2,5/3,5
6.	Електронний пошук наукової інформації	2,5/3,5
7.	Принципи, зміст і особливості роботи над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень	2,5/3,5
8.	Використання програми Microsoft Word для оформлення наукових робіт значного обсягу	2,5/3,5
9.	Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт	2,5/3,5
10.	Реферат як форма навчальної і науково-дослідної роботи	2,5/3,5
11.	Послідовність виконання курсової роботи освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра	2,5/3,5
12.	Послідовність виконання кваліфікаційної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра і магістра	2,5/3,5

13.	Види науково-дослідної роботи студентів	2,5/3,5
14.	Педагогічна і науково-виробнича практика студентів: мета, завдання, зміст, організація проведення та підведення підсумків	2,5/3,5
15.	Організаційно-правові основи наукової та науково-технічної діяльності в Україні	2,5/3,5
16.	Навчально-дослідна та науково-дослідна робота студентів у сфері ФВіС	2,5/3,5
17.	Особливості виконання теоретичних та прикладних наукових досліджень у ФВіС	2,5/3,5
18.	Методологія і методи наукових досліджень у ФВіС	2,5/3,5
19.	Види та ознаки наукового дослідження у ФВіС	2,5/3,5
20.	Виникнення та еволюція спортивної науки, її теоретичні та методологічні принципи	2,5/3,5
Усього годин – денна/заочна		50/70

5.1. Індивідуальна робота

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді *реферату*.

Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми.

Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі *презентації* у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у списку рекомендованої літератури, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати

від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

У таблиці 6 представлені теми для індивідуального завдання. У таблиці 7 наведено порядок оцінювання індивідуальної роботи студента.

Таблиця 7

**Критерії оцінювання індивідуальної роботи з дисципліни
(реферат)**

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	10	відмінне виконання (розкриття теми, посилення та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	9	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилення та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	8	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилення та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	7	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилення та цитування наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	6	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилення та цитування наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи студенту також рекомендують відповідну наукову та фахову монографічну і періодичну літературу, електронні ресурси, у тому числі й освітній сайт Університету.

6. КОНТРОЛЬ ЗА ЯКІСТЮ НАВЧАННЯ

6.1. Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється на практичних (переважно семінарських) заняттях. Основні форми участі студентів у навчальному процесі, що підлягають *поточному* контролю:

- виступ на практичних заняттях (відповіді на питання, доповідь);
- доповнення до виступу (відповіді), участь в обговоренні щодо виступу в якості опонента тощо;
- участь у дискусіях;
- аналіз першоджерел;
- письмові завдання (тести, розрахункові роботи, лабораторні роботи, індивідуальна робота, презентації) та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Для різних видів практики готуються звітні документи згідно спрямування практики, передбачені положенням.

Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття відпрацьовується студентами у тій чи іншій формі, наведеній вище.

Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань студентів аналізу підлягають:

1. Характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
2. Якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
3. Ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
4. Рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
5. Досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
6. Самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування (усне або письмове) може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються студенту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати *поточного контролю* заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності студентів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до *підсумкової* форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

6.2. Модульний контроль

Модульний контроль з дисципліни представлений у вигляді *контрольної роботи* (КР).

Вимоги до проведення контрольної роботи: *письмове завдання*. Завдання для контрольної роботи визначає викладач орієнтуючись на обсяг навчального матеріалу передбачений робочою програмою з дисципліни, яка містить лекційний матеріал, теми практичних (семінарських) занять, а також теми, рекомендовані для самостійного вивчення.

Альтернативою контрольної роботи можуть бути *відповіді на питання в усній формі* або виконання студентом *індивідуальної роботи* (табл. 6, 7), якщо студент з поважних причин, чому надає підтвердження, не зміг виконати контрольну роботу в письмовій формі. В такому випадку викладач і студент обговорюють альтернативні варіанти перевірки знань і приходять до єдиного рішення.

Методика оцінювання успішності вивчення дисципліни представлена у таблицях: розподіл балів за результатами поточного та модульного контролю (табл. 8); шкала оцінювання за підсумком семестру/навчального року (табл. 9).

Таблиця 8

Розподіл балів за результатами вивчення дисципліни

Поточний контроль		Модульний контроль (КР)	Сума балів
Змістові модулі			
1	2		
43 (28+15)*	47 (32+15)	10	100

*Примітка. (28 балів – згідно кількості годин лекцій і практичних занять;
15 балів – активність студента на заняттях: відповіді на питання, доповіді та ін.)

6.3. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової або екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю.

Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно структури кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою (табл. 9). Роз'яснення щодо оцінювання якості та повноти засвоєння теоретичного та/або практичного матеріалу представлено у табл. 10.

Таблиця 9

Шкала оцінювання для залікових/екзаменаційних вимог за національною системою та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 10

Шкала оцінювання якості знань, умінь, навичок, що засвоєні студентом при проходженні курсу

Оцінка	Кількість балів
ВІДМІННО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	90-100
ДУЖЕ ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу майже в повному обсязі/ зі значною кількістю несуттєвих помилок (3-4) (вище середнього рівня)	82-89
ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ незначна кількість (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	74-81
ЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ значна кількість (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівня)	60-73
НЕЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу є недостатнім і не задовольняє мінімальні вимоги за результатами навчання. З можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	0-59

6.3.1. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. Основні поняття і методи досліджень у ФВіС: надійність, валідність, практичність методик.
2. Планування та проведення досліджень у фізичному вихованні.
3. Педагогічні методи досліджень у фізичному вихованні.
4. Методи спостереження у фізичному вихованні.
5. Методи опитування у фізичному вихованні.
6. Педагогічний експеримент у фізичному вихованні.
7. Морфологічні методи дослідження у фізичному вихованні.
8. Метод соматоскопії.
9. Метод антропометрії та правила проведення антропометричних досліджень.
10. Дослідження та оцінювання фізичного розвитку.
11. Методи дослідження склепінь стопи.
12. Конституція тіла та її роль у спортивній практиці.
13. Методи визначення біологічного віку.
14. Методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні.
15. Методи вивчення серцево-судинної системи.
16. Методи аналізу варіабельності ритму серця.
17. Методи вивчення системи дихання.
18. Методи вивчення рухових якостей.
19. Методи вивчення сили м'язів.
20. Методи вивчення швидко-силових якостей.
21. Методи вивчення силової витривалості.
22. Методи вивчення швидкості спортсмена при виконанні рухових дій.
23. Методи вивчення гнучкості спортсменів.
24. Метод вивчення координаційних здібностей спортсменів.
25. Тести з навантаженням: різновиди, сутність, особливості застосування.
26. Методи визначення максимуму поглинання кисню спортсменом.
27. Тести RWC_{170} , Купера, Гарвардський степ-тест: сутність, особливості застосування та інформаційна значущість.
28. Методи оцінювання фізичного стану та соматичного здоров'я.

29. Оцінювання фізичного стану за О.Я. Пироговою та співавторами, 1985р.
30. Експрес-система оцінювання соматичного здоров'я за Г.Л. Опанасенком, 1992р.
31. Комплексне оцінювання рівня здоров'я за В.І. Беловим, 1994р.
32. Сучасні інноваційні методи оцінювання фізичного стану та соматичного здоров'я.
33. Психофізіологічні методи досліджень у фізичному вихованні.
34. Методи вивчення розвитку психомоторики.
35. Методика проведення обстежень та оцінки індивідуальних нейродинамічних властивостей вищої нервової діяльності людини (за Макаренком М.В.).
36. Методи статистичної обробки експериментальних даних.
37. Визначення середньої величини та квадратичних відхилень.
38. Визначення достовірності відмінностей за критерієм t- Стьюдента.
39. Визначення тісноти зв'язку між показниками методом парної кореляції (коефіцієнт Браве – Пірсона).
40. Особливості та послідовність виконання рухових (моторних) тестів.
41. Виникнення та еволюція спортивної науки.
42. Теоретичні та методологічні принципи спортивної науки.
43. Методологія і методи наукових досліджень у ФВіС.
44. Організаційно-правові основи наукової діяльності в Україні.
45. Технологія наукових досліджень у ФВіС.
46. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
47. Пошук інформації у процесі наукової роботи.
48. Електронний пошук наукової інформації.
49. Правила оформлення публікацій.
50. Реферати, курсові роботи та кваліфікаційна робота ОКР бакалавра.
51. Різновиди науково-дослідної роботи студентів у сфері ФВіС .
52. Педагогічна практика студентів, які спеціалізуються у ФВіС.
53. Організація проведення педагогічної практики та підведення її підсумків.

54. Види наукових публікацій: наукова монографія, наукова стаття, тези наукової доповіді, наукове повідомлення.
55. Використання програми Microsoft Word для оформлення наукових робіт значного обсягу.
56. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт.
57. Розташування бібліографічних описів у списках літератури.
58. Правила бібліографічного опису окремих видів документів.
59. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел.
60. Види та ознаки наукового дослідження у сфері ФВіС.

6.4. Умови допуску до підсумкового контролю

Студенту (Здобувачу), який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію).

Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

Навчальні посібники:

1. Гуревич Р.С. Як підготувати і захистити дипломну роботу? (для студентів педагогічних вищих навчальних закладів очних та заочних форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр-спеціаліст-магістр») / Р.С. Гуревич, В.Д. Сидоренко, М.Ю. Кадемія. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2010. – 80 с.
2. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестат. наук. кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю.І. Цеков за редакцією В.Д. Бондаренка. – 5-е вид., випр. і допов. – К.: Ред. «Бюл. Вищої атестат. коміс. України»: Вид-во «Толока», 2011. – 56 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» / [Електронний ресурс]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/swow/1556-18> (15/10/2014).

4. Коломієць Д.І., Мала Ю.В. Удосконалення форм і методів навчання у вищій школі // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського / Коломієць Д.І., Мала Ю.В. – Одеса : , 2014. №7-8. – С.86-93.
5. Кузин Ф.А. Диссертация: методика написания. Правила оформления. Порядок защиты. Практическое пособие для докторантов, аспирантов, магистрантов / Ф.А. Кузин. – М.: «Осв - 89», 2000. – 320 с.
6. Лудченко А. А. Основы научных исследований: учеб. пособие / А.А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А.Примак. – К. : Из-во "Знания", КОО, 2001. – 113 с.
7. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
8. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: Монографія/ Ю.М. Рашкевич. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
9. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ш.Б.Тагапова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП НВУ «Пріоритети». 2014. – 120 с.
10. Технологія підготовки магістерських робіт за спеціальністю «Спорт (за видами)»: навч.-наоч. посіб. для студ. вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту/ С.Ф. Матвеев, О.В. Борисова, І.О. Когут та ін.] – К., 2015. – 215 с.
11. [Електронний ресурс]: uk.wikipedia.org
12. 100 ЗАПИТАНЬ і 100 ВІДПОВІДЕЙ про підготовку і атестацію наукових і науково-педагогічних працівників. Довідник. /Автор–Упорядник Ю.І. Цеков. За редакцією першого заступника голови ВАК України Р.В. Бойка. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України» видавництва «Толока», 2003. – 80 с.
13. Волков Б. С. Методология и методы педагогического исследования : Учебное пособие для вузов. – 6-е изд. испр. и доп. / Б. С. Волков, Н. В. Волкова, А. В. Губанов. – М. : Академический Проспект, 2010. – 382 с.
14. Гуревич Р.С. Як підготувати і захистити дипломну роботу? (для студентів педагогічних вищих навчальних закладів очних та заочних форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр-спеціаліст-магістр») /Р.С. Гуревич, В.Д. Сидоренко, М.Ю. Кадемія. – Вінниця : ТОВ «Планер», 2010 – 80 с.
15. Деделюк Н. А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник для студентів / Н. А. Деделюк // Волинський національний університет ім. Л. Українки, Інститут фізичної культури та здоров'я. – Луцьк, 2010. – 184 с.
16. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестат. наук. кадрів вищої кваліфікації /Упоряд. Ю.І. Цеков за редакцією В.Д. Бондаренка. – 5-е вид., випр. і допов. – К. : Ред. «Бюл.Вищої атестат. коміс. України»: Вид-во «Толока», 2011. – 56 с.
17. Евдокимов В. И. Методология и методика проведения научной работы по физической культуре и спорту / В. И. Евдокимов, О. А. Чурганов. – 2-е изд. испр. и доп. – М. Советский спорт, 2010. – 246 с.
18. Костюкевич В.М. Дипломна робота: структура, зміст, методика написання/ В.М. Костюкевич. – Вінниця ТОВ «Планер», 2005. – 213 с.
19. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
20. Кузин Ф.А. Диссертация: методика написания. Правила оформления. Порядок защиты. Практическое пособие для докторантов, аспирантов, магистрантов / Ф.А. Кузин. – М. «Осв - 89», 2000. – 320 с.
21. Технологія підготовки магістерських робіт за спеціальністю «Спорт (за видами)»: навч.-наоч. посіб. для студ. вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту/ С.Ф. Матвеев, О.В. Борисова, І.О. Когут та ін.] – К. 2015. – 215 с.

22. Язловецький В. С. Наукові дослідження в теорії і практиці фізичного виховання: [навчально-методичний посібник] / В. С. Язловецький, В. В. Шерета, А. Л. Турчак. – Кіровоград, 2004. – 163 с.
23. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради / К. Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2001. – 80 с.
24. Баскаков А. Я. Методология научного исследования: Учеб. Пособие / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков – К. : МАУП, 2004. – 216 с.
25. Гуревич Р.С. Як підготувати і захистити дипломну роботу? (для студентів педагогічних вищих навчальних закладів очних та заочних форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр-спеціаліст-магістр») / Р.С. Гуревич, В.Д. Сидоренко, М.Ю. Кадемія. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2010 – 80 с.
26. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестат. наук. кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю.І. Цеков за редакцією В.Д. Бондаренка. – 5-е вид., випр. і допов. – К.: Ред. «Бюл. Вищої атестат. коміс. України»: Вид-во «Толока», 2011. – 56 с.
27. Евдокимов В. И. Методология и методика проведения научной работы по физической культуре и спорту / В. И. Евдокимов, О. А. Чурганов. – 2-е изд. испр. и доп. – М. : Советский спорт, 2010. – 246 с.
28. 5. Здобувачу наукового ступеня : метод. рекомендації / Упоряд. С. В. Сьомін. – К. : МАУП, 2002. – 184 с.
29. Кузин Ф.А. Диссертация: методика написания. Правила оформления. Порядок защиты. Практическое пособие для докторантов, аспирантов, магистрантов / Ф.А. Кузин. – М.: «Осв - 89», 2000. – 320 с.
30. Шиян Б. М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті : Навчальний посібник // Б. М. Шиян, О. М. Вацеба. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. – 276 с.
31. Методи наукових досліджень в теорії фізичного виховання:[Електронний ресурс] / Режим доступу до журналу: <http://www.udnz15.org/metodi-naukovix-doslidzhen>
32. Мокий М. С. Методология научных исследований: учебник / М. С. Мокий, А. Л. Никифоров, В. С. Мокий. – М. Юрайт, 2014. – 255 с.
33. Сергієнко Л. П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі : підручник для студентів вищих навчальних закладів : у 2 кн. / Л. П. Сергієнко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – Кн. 1. – 496 с.
34. Солопчук М.С., Федірко А.О. Основи науково-методичної діяльності у галузі фізичної культури і спорту: Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський ПП Буйницький О.А., 2006. – 224 с.
35. Аванесов В.С. Тесты в социологическом исследовании. – М.: Наука, 1982. – 197 с.
36. Волков Б. С. Методология и методы педагогического исследования : Учебное пособие для вузов. – 6-е изд. испр. и доп. / Б. С. Волков, Н. В. Волкова, А. В. Губанов. – М. : Академический Проспект, 2010. – 382 с.
37. Денисова Л. В. Измерения и методы математической статистики в физическом воспитании и спорте : Учебное пособие для вузов / Л. В. Денисова, И. В. Хмельницкая, Л. А. Харченко. – К. : Олимп. лит., 2008. – 127 с..
38. Здобувачу наукового ступеня : метод. рекомендації / Упоряд. С. В. Сьомін. – К. : МАУП, 2002. – 184 с.
39. Кальниш Ю. Г. Методология научных исследований : навч.-метод. посіб. для підг. магістрів за спец. 8.150101 Державна служба / Ю. Г. Кальниш, Л. М. Усаченко. – К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 126 с.
40. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник / В. М. Костюкевич – Вінниця: Планер, 2014 – 616 с.
41. Благущ П. К теории тестирования двигательных способностей. /П. Благущ. – М.: Физкультура и спорт, 1982. – 166 с.
42. Годик М. А. Контроль тренировочных и соревновательных нагрузок /М. А. Годик. – М.: Физкультура и спорт 1980. – 136 с.

43. Губа В. П. Измерения и вычисления в спортивно-педагогической практике. / В. П. Губа, М. Л. Шестаков, Н. Б. Бубнов, М. Л. Борисенков. – М.: Спорт Академ Пресс, – 2002. – 211 с.
44. Закон України «Про стандартизацію». – Львів: Науковоінформаційний центр «ЛЕОНОРМ», 2001. – 16 с.
45. Иванов В. В. Комплексный контроль в подготовке спортсменов. / В. В. Иванов. – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 256 с.
46. Карпман В. Л. Тестирование в спортивной медицине. / В. Л. Карпман, З. Б. Белоцерковский, И. А. Гудков. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 208 с.
47. Коренберг В. Б. Спортивная метрология: Словарь-справочник. / В. Б. Коренберг. — М.: Советский спорт. 2004. – 310 с.
48. Костюкевич В. М. Спортивна метрологія. Навчальний посібник для студентів фізичного виховання педагогічних університетів / В. М. Костюкевич – Вінниця: ДОВ «Вінниця», ВДПУ, 2001. – 183 с.
49. Масальгин Н. А. Математико-статистические методы в спорте. / Н. А. Масальгин. – М.: Физкультура и спорт. 1971. – 151 с.
50. Начинская С. В. Основы спортивной статистики. / С. В. Начинская. – К.: Вища школа, 1987. – 189 с.
51. Начинская С. В. Спортивная метрология. / С. В. Начинская. – М.: Академия, 2005. – 240 с.
52. Сергеев А. Г. Метрология. / А. Г. Сергеев, В. В. Крохин. – М.: Логос, 2001. – 408 с.
53. Спортивная метрология / Под ред. В. М. Зациорского. — М.: Физкультура и спорт, 1982. – 256 с.
54. Годик М. А. Спортивная метрология. / М. А. Годик. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 192 с.
55. Карпман В. Л. Исследование физической работоспособности у спортсменов. / В. Л. Карпман, З. Б. Белоцерковский, И. А. Гудков – М.: Физкультура и спорт, 1974. – 96 с.
56. Сергеев А. Г. Метрология. / А. Г. Сергеев, В. В. Крохин. – М.: Логос, 2001. – 408 с.
57. Сергієнко Л. П. Комплексне тестування рухових здібностей людини. / Л. П. Сергієнко — Миколаїв: УДМТУ, 2001. — 360 с.
58. Смирнов Ю. И. Спортивная метрология. / Ю. И. Смирнов, М. М. Полевщиков. — М.: Академия, 2000. — 232 с.
59. Амосов Н. М. Моделирование мышления и психологии / Н. М. Амосов – К.: Наукова думка, 1965. – 304 с.
60. Воронова В. И. Психологія спорту: Навч. посібник / В. И. Воронова. – К.: Олімпійська література, 2007. – 298 с.
61. Воронова В. И. Психологическое сопровождение спортивной деятельности в футболе / В. И. Воронова – К.: Научно-методический (технический) комитет Федерации футбола Украины, 2001. – 136 с.
62. Донской Д. Д. Биомеханика с основами спортивной техники / Д. Д. Донской – М.: Физкультура и спорт, 1971. – 287 с.
63. Жмарев Н. В. Управленческая и организационная деятельность тренера /Н. В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1986. – 126 с.
64. Иванов В. В. Комплексный контроль в подготовке спортсменов /В. В. Иванов – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 256 с.
65. Косилов С. А. Физиологические основы производственного обучения /С. А. Косилов – М.: Высшая школа, 1973. – 126 с.
66. Костюкевич В. М. Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті : Навчальний посібник / В. М. Костюкевич, Л. М. Шевчик, О. Г. Соколькова.– Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. – 256 с.
67. Лапутин А. Н. Обучение спортивным движениям / А. Н. Лапутин – К.: Здоров'я, 1986. – 216 с.
68. Матвеев Л. П. Основы спортивной тренировки / Л. П. Матвеев – М.: Физкультура и спорт, 1977. – 280 с.
69. Матвеев Л. П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов / Л. П. Матвеев – К.: Олимпийская литература, 1999. – 317 с.
70. Найдаффер Р. М. Психология соревнующегося спортсмена: Пер. с англ. /Р. М. Найдаффер. – М.: Физкультура и спорт, 1979. – 224 с.

71. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте: Учебник для студентов вузов физического воспитания и спорта / В. Н. Платонов – К.: Олимпийская литература, 1997. – 583 с.
72. Платонов В. Н. Теория и методика спортивной тренировки / В. Н. Платонов – К.: Вища школа, 1984. – 352 с.
73. Ротенберг В. С. Мозг. Обучение. Здоровье. / В. С. Ротенберг, С. М. Бондаренко. – М.: Просвещение, 1989. – 239 с.
74. Рыбковский А. Г. Управление двигательной активностью человека (системный анализ) / А. Г. Рыбковский. – Донецк, ДонГУ, 1998. – 300 с.
75. Селье Г. Стресс без стресса / Г. Селье – М.: Наука, 1979. – 123 с.
76. Судаков К. В. Основы физиологии функциональных систем / К. В. Судаков – М.: Медицина, 1983. – 272 с.
77. Тихомиров Ю. А. Управленческое решение / Ю. А. Тихомиров. – М.: Наука, 1972. – 286 с.
78. Управление тренировочным процессом высококвалифицированных спортсменов / Запорожанов В. А., Платонов В. Н., Келлер В. С., и др.; Под ред. В. А. Запорожанова, В. Н. Платонова. – К.: Здоров'я, 1985. – 192 с.
79. Управление физическим состоянием организма. Тренирующая терапия / Т. В. Хутиев, Ю. Г. Антомонов, А. Б. Котова, О. Г. Пустовойт. – М.: Медицина, 1991. – 256 с.
80. Холодов Ж. К. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высш. учебн. заведений. – 2-е изд., испр. и доп. / Ж. К. Холодов, В. С. Кузнецов – М.: Академия, 2001. – 480 с.
81. Костюкевич В. М. Дипломна робота: структура, зміст, методика написання / В. М. Костюкевич. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2005. – 213 с.

Нормативна та законодавча база:

1. Закон України про вищу освіту. (редакція від 27.10.2022) <https://zakon.help/zakonodavstvo-ukraini/1556-18>
2. Закон України про фізичну культуру і спорт (редакція від 27.10.2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>

Інформаційні ресурси:

1. <http://library.knuba.edu.ua/> - Бібліотека Київського національного університету будівництва та архітектури.
2. <https://org2.knuba.edu.ua/> - Освітній сайт Київського національного університету будівництва та архітектури.
3. <http://www.nbuuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. Вернадського, м. Київ, пр. Голосіївський, 3
4. Гладченко Т. Н. Подготовка спортсменов как управление уникальным проектом [Электронный ресурс] / Т. Н. Гладченко, О. И. Сидорова. – Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdduu/Tn/2010_158.
5. Методи наукових досліджень в теорії фізичного виховання: [Електронний ресурс] / Режим доступу до журналу: <http://www.udnz15.org/metodi-naukovix-doslidzhen>

Додаткова

1. Амосов Н. М. Физическая активность и сердце / Н. М. Амосов, Я. А. Бендет. – 3-е изд., перераб. и доп. – К.: Здоров'я, 1989. – 216 с.
2. Амосов М. М. Роздуми про здоров'я / М. М. Амосов – К.: Здоров'я, 1990. – 166 с.

3. Виру А. А. Физиология энергетического обмена. / А. А. Виру. В кн. Физиология мышечной деятельности / Под ред. Я. И. Коца. – М.: Физкультура и спорт, 1982. – С. 412–420.
4. Волков Н. И. Закономерности биохимической адаптации в процессе спортивной тренировки: Учебн. пособ. для слушат. высшей школы тренеров ГЦОЛИФКа. / Н. И. Волков. – М., 1986. – 63 с.
5. Волков Н. И. Биохимия мышечной деятельности / Н. И. Волков, Э. Н. Несен, А. А. Осипенко, С. Н. Корсун. – К.: Олимпийская литература, 2000. – 502 с.
6. Голлинк Ф. Биохимическая адаптация к упражнениям: аэробный метаболизм / Ф. Голлинк, Л. Германсен. // Наука и спорт. – М.: Прогресс, 1982. – С. 14–59.
7. Дембо А. Г. Врачебный контроль в спорте / А. Г. Дембо. – М.: Медицина, 1988. – 288 с.
8. Зацюрский В. М. Биохимические основы выносливости / В. М. Зацюрский, С. Ю. Алешинский, Н. А. Якунин. – М.: Физкультура и спорт, 1982. – 208 с.
9. Карпман В. П. Сердце и работоспособность спортсмена / В. П. Карпман, С. В. Хрущев, Ю. А. Борисова. – М.: Физкультура и спорт, 1978. – 120 с.
10. Карпман В. П. Тестирование в спортивной медицине / В. П. Карпман, З. Б. Белоцерковский, И. Л. Гудков. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 208 с.
11. Коц Я. М. Физиологические основы физических (двигательных) качеств / Я. М. Коц. // Спортивная физиология. – М.: Физкультура и спорт, 1986. – С. 53–105.
12. Мищенко В. С. Функциональные возможности спортсменов / В. С. Мищенко. – К.: Здоров'я, 1990. – 200 с.
13. Мохан Рон Биохимия мышечной деятельности / Рон Мохан, Майк Глессон, Пауль Гринхафф. – К.: Олимпийская литература, 2001. – 299 с.
14. Озолин Н. Г. Настольная книга тренера: Наука побеждать / Н. Г. Озолин. – М.: ООО «Издательство Астрель»: «Издательство АСТ», 2003. – 863 с.
15. Петровский В. В. Педагогическое управление процессом адаптации спортсменов к тренировочным нагрузкам / В. В. Петровский, Ю. Я. Андрианов, В. А. Дрюков // Адаптация спортсменов к тренировочным нагрузкам. – К.: Вища школа, 1984. – С. 3–10.
16. Платонов В. Н. Адаптация в спорте. / В. Н. Платонов – К.: Здоров'я, 1988. – 214 с.
17. Платонов В. М. Фізична підготовка спортсмена / В. М. Платонов, М. М. Булатова. – К.: Здоров'я, 1995. – 320 с.
18. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В. Н. Платонов – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.
19. Романенко В. А. Диагностика двигательных способностей. Учебное пособие / В. А. Романенко. – Донецк: Изд-во ДонГУ, 1998. – 300 с.
20. Рыбковский А. Г. Управление двигательной активностью человека (системный анализ) / А. Г. Рыбковский – Донецк, Дон ГУ, 1998. – 300 с.
21. Смирнов В. М. Физиология физического воспитания и спорта: Учеб. Для студ. средн. и высш. учебных заведений. / В. М. Смирнов, В. И. Дубровский – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002. – 608 с.
22. Спортивная медицина. Справочное издание. – М.: Терра-спорт, 2003. – 240 с.
23. Уилмор Дж. Х. Физиология спорта и двигательной активности: Пер. с англ. / Дж. Х. Уилмор, Д. Л. Костил. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 503 с.
24. Хрипкова А. Г. Адаптация организма учащихся к учебной и физической нагрузкам / А. Г. Хрипкова, М. В. Андропова. – М.: Педагогика, 1982. – 240 с.
25. Шкретій Ю. М. Управління тренувальними і змагальними навантаженнями спортсменів високого класу / Ю. М. Шкретій – К.: Олімпійська література, 2005. – 257 с.
26. Яковлев Н. Н. Биохимия спорта / Н. Н. Яковлев. – М.: Физкультура и спорт, 1974. – 278 с.
27. Andersen K. Fundamentals of exercise testing. / K. Andersen, R. Shephard WHO, Geneva, 1971. – 135 p.
28. Broucha L. Physiology in industry. / L. Broucha. – New York, Pergamon, 1960. – 262 p.
29. Sale D. I. Neural adaptation to resistance training Medicine und Science in sports and Exercise / D. I. Sale. – 1988. – S. 135–145.
30. Sjostrand T. Das sport berz / T. Sjostrand. – Disch Med. Wsch., 1955, 25. – P. 963–966.
31. Волков Н. И. Некоторые вопросы теории тренировочных нагрузок / Н. И. Волков, В. М. Зацюрский // Теория и практика физ. культ. – 1964. – №6. – С. 5–12.

32. Годик М. А. Контроль тренировочных и соревновательных нагрузок / М. А. Годик – М.: Физкультура и спорт, 1980. – 136 с.
33. Годик М. А. Контроль и планирование нагрузок в подготовительном периоде тренировки квалифицированных футболистов: Методические рекомендации / М. А. Годик, А. К. Беляев. – М.: ГЦОЛИФК, 1985. – 25 с.
34. Зациорский В. М. Физические качества спортсменов (Основы теории и методики воспитания) / В. М. Зациорский. – М.: Физкультура и спорт, 1968. – 200 с.
35. Железняк Ю. Д. Юный волейболист. Учеб. пособие для тренеров / Ю. Д. Железняк. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 192 с.
36. Матвеев Л. П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов / Л. П. Матвеев. – К.: Олимпийская литература, 1999. – 317 с.
37. Матвеев Л. П. Основы спортивной тренировки / Л. П. Матвеев – М.: Физкультура и спорт, 1977. – 280 с.
38. Лях В. И. Взаимоотношение координационных способностей и двигательных навыков: теоретический аспект / В. И. Лях. // Теория и практика физической культуры. – 1991. – №3. – С. 31–35.
39. Платонов В. Н. Подготовка квалифицированных спортсменов / В. Н. Платонов. – М.: Физкультура и спорт, 1986. – 288 с.
40. Платонов В. Н. Современная спортивная тренировка. / В. Н. Платонов – К.: Здоров'я, 1980. – 336 с.
41. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте: Учебник для студентов вузов физического воспитания и спорта / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 583 с.
42. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В. Н. Платонов – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.
43. Савин В. П. Хоккей: Учеб. для ин-тов физ. культ / В. П. Савин. – М.: Физкультура и спорт, 1990. – 320 с.

44. Фарфель В. С. Управление движениями в спорте / В. С. Фарфель. – М.: Физкультура и спорт, 1975. – 208 с.
45. Белоцерковский З. Б. Эргометрические и кардиологические критерии физической работоспособности у спортсменов / З. Б. Белоцерковский. – М.: Советский спорт, 2005. – 312 с.
46. Евгеньева Л. Я. Комплексный контроль подготовленности футболистов по морфофункциональным показателям / Л. Я. Евгеньева. – Киев: Научно-методический комитет Федерации футбола Украины, 2002. – 64 с.
47. Зотов В. П. Моделирование подготовки гандболистов высокой квалификации. / В. П. Зотов, А. И. Кондратьев. – К.: Здоров'я, 1982. – 128 с.
48. Физиологическое тестирование спортсмена высокого класса / Под ред. Дис. Дуснкана, Мак-Дугала, Говарда С. Уингена, Говарда Дж. Грина – Киев : Олимпийская литература, 1998 – 430 с.
49. Фурман Ю. М. Физиология оздоровительного бега / Ю. М. Фурман. – К.: Здоров'я, 1994. – 208 с.
50. Jeannotat Y. Du teste de Cooperave VO2 max / Y. Jeannotat // Jeun.e. Sport. 1980. – № 5. – P. 106–109.

Навчально-методичне видання

ОСНОВИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки
для студентів
спеціальності 017 “Фізична культура і спорт”
освітнього рівня бакалавр

Укладач
ЧОВНІЮК Юрій Васильович